

Yhteistyöllä yli vaikeiden aikojen

NÄYTELMÄ ✳ Tuiskulan kesäteatterissa sukellaan jatkosodan jälkeiseen aikaan Köyliön seudulla. Vaikka aika oli synkkää, saa näytelmässä nauraa usein.

Säkylä, Köyliö | Juha Kalta-aho

► Vaaran vuosiksi on kutsuttu jatkosodan päättymisen jälkeistä aikaa 1950-luvun alkuun asti. Neuvostoliitto oli voittanut sodan ja Suomi menettänyt Moskovan välirauhassa lopullisesti Petsamon ja Sallan alueet sekä isoja alueita Karjalasta. Porkkala oli vuokrattu Venäjälle määräajaksi ja isoveljen valvova silmä seurasi ja ohjasi tarkkaan kaikkea toimintaa Suomessa. Fasistiseksi leimatut Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -järjestöt oli lakkautettu.

Tähän aikaan sijoittuu Pekka Saariston käsikirjoittama ja ohjaama *Kotomaan vaaran vuaret*, joka sai ensi-iltansa Tuiskulan kesäteatterissa perjantai-iltana. Pääasiallisesti Köyliöön sijoittuvien tapahtumien päänäyttämönä ovat Kotomaan tila ja sen vieressä sijaitseva kansakoulu. Lavalla nähdään esityksen mittaan liki 40 näyttelijää, ja mukana on samoja henkilöhahmoja kuin parin edellisen kesän näytelmissä.

Tarina etenee osin äänikerrontana, mikä helpottaa juonen seuraamista liikkuttaessa vuodesta ja historiallisesta tapahtumasta toiseen.

Maanalaista vastarintaa

Näytelmän juoni on rakennettu sodan jälkeen ympäri maata harjoitetun asekatkennän ympärille: rauhaan ei luotettu, joten aseita kätkettiin vinteilille tai kaivettiin maahan odottamaan pelättyä miehitystä. Kotomaan tilalla asustavat Vihtori Kotomaa ja tämän tyttärentoika, sodassa kätensä menettänyt

Kirjavaras Albert Siansyrjä (Tomi Hulmi) saapuu koululle, jossa on aloittanut opettajana Mailis Perkiö (Annica Laine).

Viljo Ylikylä, tulevat vedetyiksi mukaan nuorten upseereiden organisoimaan asekatkennään. Juha Kulmala esittää hauskaasti Kotomaan vanhaa isäntää, joka suhtautuu elämäänsä rennosti kädet taskussa. Niilo Härkälä puolestaan on mainio viinaan menevänä, naiseen uskonsa menettäneenä käsipuolena.

Näytelmässä asekatkennästä saa satumusten jälkeen tietää koko kylä, joka ottaa:kin yhteistuumin asiakseen estää valvontakomissiota ja sen asialla liikkuva konstaapeli Esko Simolaa (Pentti Vuotila) löytämästä aseita.

Evakot isossa roolissa

Paajuonen sivussa kuljetetaan muita sodan jälkeisen ajan ilmiöitä, kuten kouluopetuksen sensurointia ja muuttamista Neuvostoliitto-myönteiseksi. Köyliöön Karviasta saapuva uusi opettaja Mailis Perkiö (Annica Laine) saa uusien opetussuunnitelmi-

en lisäksi riesakseen paikallisen rouvasväen epäluulot. Näytelmän koomisin hahmo on Albert Siansyrjä (Tomi Hulmi), joka kiertää kouluilla poimimassa talteen sensuurin alle joutuneita kirjoja.

Karjalaisten saapuminen Köyliöön on isossa roolissa näytelmässä. Käisälästä lähteneiden evakkojen ja heidän mukanaan saapuvan Inkerin-pakolaisen saapuminen tuo vilinää Kotimaan pihalle, eikä väärinymmärryksiltä ja romansseiltakaan välttyä.

Näytelmässä eri heimojen edustajat löytävät kuitenkin nopeasti yhteisen vihollisen, lyövät kättä ja kohta ollaan jo perustamassa Martta-yhdistystä yksissä tuumin. Kansakoulun opettajan sanoin: "samoja suomalaisia tässä ollaan kaikki". ✳

Kotomaan vaaran vuaret -näytelmä Tuiskulan kesäteatterissa 12.7. asti. Näytökset ma-pe klo 19 ja su klo 13 ja 19.

Kotomaan isäntä Vihtori Kotomaa (Juha Kulmala) ottaa vastaan Käisälästä saapuvat evakot Anni Vesalaisen (Sanna Kinnunen) ja Eino Vesalaisen (Panu Thessler).